

Vaasan hallinto-oikeus**Päätös**

Antopäivä

27.11.2019

Päätösnumero

19/0233/2

Diaarinumero

01185/17/5107

Asia Valitus ympäristölupa-asiassa**Muutoksenhakija** Ari Ruuskanen**Luvan hakija** Kuusakoski Oy**Päätös, johon on haettu muutosta**

Etelä-Suomen aluehallintovirasto / Ympäristölupavastuualue 28.8.2017 Nro 165/2017/1, Nro 166/2017/1 ja Nro 167/2017/1

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on tarkistanut Kuusakoski Oy:n Rajavuoren kaatopaikan ympäristöluvan lupamääräykset ja myöntänyt Rajavuoreen jätteenkäsittelylaitokselle ympäristöluvan, joka koskee jätteen käsittelyä kierrätyslaitoksessa, käytössä olevaa kaatopaikkaa ja sen laajennusta sekä käytöstä poistettuja kaatopaikkoja. Ympäristölupa koskee myös alueella tehtävää kallion murskausta ja louhintaa kaatopaikka- ja jätteenkäsittelyalueiden rakentamiseksi ja tasaamiseksi. Lupaan on liitetty lupamääräykset 1–49.

Aluehallintovirasto on määrännyt, että hakemusten mukainen toiminta voidaan aloittaa muutoksenhausta huolimatta lupapäätöstä noudattaen aluehallintoviraston päätöksestä tarkemmin ilmenevästi.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Ari Ruuskanen on vaatinut, että Heinolan kaupunki ja Kuusakoski Oy on velvoitettava tekemään kaikki tarvittavat toimenpiteet, jotta ympäristöluvan mukaisesta toiminnasta johtuva liikennemelu ei ylittäisi terveydensuojelulaissa määrättyä raja-arvoa valittajan kiinteistöllä. Vielä Ruuskanen on vaatinut, että luvan haltijalle myönnetty toiminnan aloittamislupa kumotaan.

Osoite

Korsholmanpuistikko 43
PL 204
65101 VAASA

Puhelin

02956 42611

Telekopio

02956 42760

Sähköposti

vaasa.hao@oikeus.fi

Valituksen perusteluissa Ruuskanen on muun muassa todennut, että ympäristöluvan mukainen toiminta lisää Kuusakoski Oy:n raskaasta liikenteestä aiheutuvaa melua Lakeasuontiellä terveydensuojelulain vastaisesti. Melun lisääntyminen aiheuttaa terveydellistä haittaa ja taloudellista haittaa kiinteistön käyttötarcoituksen alenemisena.

Insinööritoimisto ECOBIO Oy:n tekemässä meluselvityksessä on ollut virheitä liikennemäärien laskennassa. Ympäristölupahakemuksen mukaan Kuusakoski Oy:n jätteen kuljetus Rajavuoreen on tapahtunut raskaan liikenteen ajoneuvoilla, joiden keskimääräinen kuormakoko on ollut 19,2 tonnia. Liikenne- meluselvityksessä käytetty kuormakoko on ollut 25 tonnia, joka on oletettu tulevaisuudessa toteutuva arvio. Kuormakokona olisi tullut käyttää nykyistä 19,2 tonnia, sillä isomman kuormakoon toteutumiselle ei ole perusteita. Nykyisellä kuormakoolla laskettuna raskaan liikenteen määrä lisääntyy noin 30%. Kyseistä liikennemäärää ei ole otettu huomioon liikennemelulaskennassa. Lisäksi suotovesien poiskuljetus alueelta puuttuu kokonaan liikennemääräarviosta. Suotovesikuljetukset tulisi lisätä liikennemelulaskennan raskaan liikenteen määrään.

Insinööritoimisto ECOBIO Oy:n tekemän meluselvityksen mukaan raskaan liikenteen määrässä ei ole lainkaan huomioitu kierrätyslaitoksessa valmistuvien tuotteiden poiskuljetusta. Ympäristölupapäätökseen kirjattu esitys siitä, että valmistuvien tuotteiden kuljetus tullaan toteuttamaan kierrätysmateriaalia tuovien rekkojen paluukuljetuksella ei tule toteutumaan, koska kyse on erilaisesta materiaalikuljetuksesta, joka vaatii myös erilaisen kuljetusvälineen. Valmistuvien tuotteiden kuljettaminen omilla rekoillaan lisää materiaalia kuljettavan raskaan liikenteen määrää entisestään.

Ympäristölupapäätöksen mukaan hyödynnettävää jätettä muodostuu yhteensä 138 600 tonnia. Meluarviossa ei ole huomioitu tätä poiskuljetettavan materiaalin vaatimaa raskaan liikenteen 46 %:n lisäystä. Kokonaisuudessaan meluselvityksessä ollut raskaan liikenteen määrä on arvioitu liian pieneksi ja siihen tulisi tehdä edellä mainitut lisäykset.

Meluselvityksen perusteella tieliikenteen melu ylittää jo nykytilanteessa päiväaikaiset ohjearvot Lakeasuon alueella kiinteistöjen piha-alueilla. Ympäristöluvan sallima toiminta aiheuttaa raskaan liikenteen voimakasta lisääntymistä ja meluhaittaa niin paljon, että valittajan kiinteistön käyttöarvo alenee.

Ympäristöluvan mukaista toimintaa ei tule aloittaa ennen kuin melunrajoitus toimenpiteet ovat valmiit ja toimenpiteiden riittävyys on todettu mittauksin.

Asian käsittely hallinto-oikeudessa

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on antanut asiassa lausunnon, jossa on todettu, että sen lisäksi mitä päätöksen perusteluissa ja ratkaisussa on todettu meluhaittojen torjunnasta, luvan mukaisen toiminnan liikenteestä aiheutuva melu ja sen torjuntaan liittyvät seikat kuuluvat lähtökohtaisesti ympäristöluvassa päätettäviin asioihin ja asia on alueelle rakennettavia liittymäteitä rakennettaessa ja linjattaessa otettava huomioon. Oikeuskäytännössä on kuitenkin yleensä katsottu, että ympäristönsuojelulain mukainen toimivalta ei ulottuisi

enää niihin yleisiin teihin, joilla on muutakin liikennettä ja joiden kautta liikenne luvanmukaiselle toiminta-alueelle kulkee. Näillä jo olemassa olevilla teillä on tienpitäjällä nopeusrajoituksin ja rakenteellisin ratkaisuin ensisijainen velvollisuus huolehtia liikennemelun meluntorjunnasta.

Heinolan kaupungin lupa- ja valvontalautakunta on antanut asiassa vastineen. Lupa- ja valvontalautakunta on vastineessaan todennut, että ratkaisevaa tilanteessa on se, kuinka paljon mahdolliset korjaukset kuljetusmäärissä muuttavat Kuusakoski Oy:n osuutta Lakeasuontien kokonaisliikenteestä. Meluselvityksen kohdassa 5.2 on arvioitu, että Kuusakosken osuus Lakeasuon kokonaisliikenteestä on ollut noin 6 % tai vähemmän kuljetusreiteistä riippuen. Ympäristölupahakemuksen mukaisessa laajuudessa Kuusakosken liikenteen on ennustettu muodostavan kaikesta lakeasuon alueen liikenteestä 19 %, jos kaikki liikenne ohjautuisi kyseiselle reitille. Lisäksi tulee arvioida kuinka suuri osuus liikennemäärässä aiheuttaa sellaisen vaikutuksen, johon ympäristöluvassa on tarpeen ottaa kantaa. Jos ympäristölupavollisen toiminnan aiheuttama liikenne muodostaa valtaosan yleisen tien liikenteestä, voidaan ympäristöluvassa antaa määräyksiä tien lähialueiden melutilanteen perusteella.

Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän terveydensuojeluviranomainen on antanut asiassa vastineen, jossa on todettu, että ulkomelun ei tule lähtökohtaisesti ylittää Valtioneuvoston päätöksen 993/92 mukaisia ohjearvoja. Lausunto ulkotilan kuten esimerkiksi pihan melun mahdollisesta lisääntymisestä ja lisäselvityksen tarpeellisuudesta tulee pyytää ympäristösuojeluviranomaiselta. Ympäristönsuojeluviranomainen on toimivaltainen viranomainen myös yleisen viihtyvyyshaitan osalta.

Sisämelun ohjearvojen tulee täyttää sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen 545/2015 asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksista mukaiset melutason ohjearvot. Terveydensuojeluviranomainen ei pidä todennäköisenä sisämelun ohjearvojen ylittymistä, vaikka Kuusakoski Oy:n raskas liikenne kyseessä olevalla tiellä kaksinkertaistuisi ympäristöluvan käsittelyssä arvioidusta määrästä.

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on ilmoittanut, ettei se anna asiassa vastinetta.

Heinolan kaupungin tekninen lautakunta on antanut asiassa vastineen, jossa se on tarkastellut asiaa vesihuoltolaitoksen näkökulmasta. Heinolan kaupungilla ja Kuusakoski Oy:llä on vireillä yhteiskäsittelyhanke Kuusakoski Oy:n suotovesien johtamisesta jäteveden puhdistamolle. Kuusakoski Oy:llä on aikomus rakentaa viemäri linja suotovesien johtamiseksi Lakeasuon jäteveden pumppaamoon, josta suotovesi johtuisi edelleen jäteveden puhdistamolle. Näin ollen sitä ei enää tarvitsisi kuljettaa säiliöautolla. Hankkeen keskeneräisyyden vuoksi toistaiseksi voimassa olevaa sopimusta suotovesien toimittamisesta jätevedenpuhdistamolle ei vielä ole.

Heinolan kaupunginhallitus on antanut asiassa vastineen, jossa se on pyytänyt jättämään valituksen tutkimatta kaupunkiin kohdistettujen vaatimusten osalta. Kaupunki ei ole lupa-asiassa hakija eikä lupaviranomainen. Alueella on lainvoimainen kaavoitus, eikä kaupunkia voida kaavoittajana yhteisvastuullisesti hakijan kanssa velvoittaa melua estäviin toimenpiteisiin siten kuin valittaja on

vaatinut. Nyt kyseessä olevassa asiassa hallinto-oikeus ei ole toimivaltainen puuttumaan kaavoitukseen. Mahdollinen lisääntyvän meluhaitan ongelman ratkaiseminen on toiminnanharjoittajan vastuulla.

Kuusakoski Oy on antanut asiassa vastineen, jossa se on esittänyt valituksessa esitettyjen vaatimusten hylkäämistä. Yleisellä tiellä tapahtuva liikennöinti ei voi muodostaa luvan myöntämisestettä. Yleistä tietä ei ole varattu vain yhtiön käyttöön ja tie on vapaa muidenkin tahojen rajoittamattomaan liikennöintiin. Hakemuksen mukainen toiminta ei merkittävästi lisää Rajavuoren kaatopaikalle kohdistuvaa liikennettä. Rajavuoreen on kaksi mahdollista liikennereittiä, etelästä ja pohjoisesta. Eteläinen reitti kulkee tietä VT 4 – Sukurantie – Tie 140 (Siltakatu) – Mustaportinkatu – Reumakatu – Lakeasuonkatu – Hevosvuorentie. Pohjoinen reitti kulkee VT 4 – Sukurantie – Tie 140 (Kirkonkyläntie) – Lakeasuontie – Hevosvuorentie. Tällä hetkellä liikenne on ohjeistettu kulkemaan niin sanottuna rengasreittinä Rajavuoreen, jolloin liikenne jakautuu reiteille tasaisesti ja raskaan liikenteen kääntyminen vasemmalle Lakeasuontielle on minimoitu. Ympäristölupapäätöksen mukaisesta toiminnasta ei aiheudu kohutuuttomia haittoja valittajan tai muiden lähialueiden asukkaiden kiinteistöillä. Vastoin valituksessa esitettyä, ympäristölupahakemuksen liitteenä ollut meluselvitys on laadittu asianmukaisesti ulkopuolisen asiantuntijan toimesta. Toiminnan keskeyttämistä koskevan vaatimuksen osalta yhtiö on todennut, ettei täytäntöönpanon keskeyttämiseen ole lakiin perustuvaa syytä.

Mikäli käsiteltävät materiaalmäärät lisääntyvät tulevaisuudessa ympäristölupapäätöksen mukaiseksi, on kuljetusten tehostamista tehtävä jo toiminnan kannattavuudenkin takia. Luvassa on lisäksi mukana uuden tyyppisiä jakeita, joiden kuormapainot ovat nykyjätteitä suurempia. Mikäli Rajavuoressa käynnistetään luvan mukaiset uudet toiminnot, aiheutuu toiminnan muutoksesta muutoksia myös liikenteeseen ja liikennemääriin. Rekkojen maksimipaino on viime vuosina noussut, mikä myös puoltaa sitä, että tosiasialliset mahdollisuudet kuormakoon kasvattamiseen ovat olemassa. Ympäristölupahakemuksessa esitetty 25 tonnin keskikuormakoko on realistinen arvio siitä, kuinka paljon kuljetuksia pystytään toiminnan kasvun myötä nykyisestä tehostamaan ja mikä on siten yrityksen liiketoiminnan kannalta tavoiteltu kuormakoko tulevaisuudessa.

Liikenne on ohjattu kulkemaan molempien reittien kautta, mistä johtuen meluselvityksen mukaiset maksimaaliset meluvaikutukset pohjoisella ja eteläisellä reitillä ovat yläkanttiin mitoitettut. Näin ollen, vaikka meluselvityksen mukaan yhtiön liikenne muodostaa 19 % kaikesta liikenteestä ympäristölupahakemuksen mukaisen liikenteen ohjautuessa kokonaisuudessaan kyseiselle reitille, kyseinen prosenttiosuus ei tosiasiallisesti toteudu, koska liikennettä ohjataan kulkemaan molempien reittien kautta. Kuten meluselvityksestä ilmenee, yhtiön liikennöinti muodostaa joka tapauksessa molemmilla reiteillä vain murto-osan kyseisten teiden liikennöinnistä. Yhtiön toimintaan tehtävillä muutoksilla on vain rajallinen vaikutus liikennöinnistä aiheutuviin ympäristövaikutuksiin.

Kuusakoski Oy:n tavoitteena on johtaa suotovedet tulevaisuudessa joko putkea pitkin puhdistamolle tai rakentaa rajavuoreen oma käsittelyjärjestelmä, jonka jälkeen pudistetut vedet olisivat johdettavissa luontoon. Selvitykset joko oman käsittelyjärjestelmän rakentamisesta tai puhdistamolle johtamisen mahdollisuudesta ovat parhaillaan käynnissä. Vaikka rakennusaikatauluista ei ole vielä

varmuutta yhtiön uskomus on, että Rajavuoren ympäristölupapäätöksen mukaisen toiminnan ollessa täydessä laajuudessaan, suotovesikuljetuksia säiliöautolla ei enää tapahdu. Koska nykytilanne ei ole pysyvä, suotovesikuljetukset puuttuvat liikennelaskelmasta. Suotovesiliikenteen meluvaikutukset eivät muutenkaan kohdistu valittajan kiinteistölle, koska kyseiset kuljetukset lähtevät Rajavuoresta aina Lakeasuontietä etelään.

Käsiteltävien jätteiden ominaisuudet eivät merkittävästi muutu Kuusakoski Oy:n luvan mukaisessa toiminnassa, eikä liikennemäärä valituksessa esitetyllä tavalla tuplaannu paluukuljetusten johdosta.

Rajavuoren jätteenkäsittelykeskuksen nykyisestä tai uuden valituksenalaisen ympäristölupapäätöksen mukaisesta toiminnasta ei aiheudu terveyshaittaa valittajan tai muidenkaan lähialueen asukkaiden talojen sisätiloissa. Valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaiset ulkoalueiden ohjearvot eivät puolestaan ole terveysperusteisia. Rajavuoren jätteenkäsittelykeskukseen ohjautuvasta liikenteestä ei aiheudu valittajan kiinteistöllä terveyshaittaa, eikä terveydensuojellusta perustetta valituksessa esitetyille vaatimuksille näin ollen ole. Piha-alueiden ohjearvot eivät ylity ainoastaan Kuusakoski Oy:n liikenteestä johtuen, vaan raja-arvojen ylittymisessä huomioidaan koko Lakeasuontien liikenne. Kuusakoski Oy:n kuljetukset muodostavat tulevaisuudessakin vain osan valittajan kiinteistön ohi kulkevasta liikenteestä.

Heinolan kaupungin vesihuoltolaitokselle on varattu mahdollisuus vastineen antamiseen. Vastinetta ei ole annettu.

Ari Ruuskanen on antanut asiassa vastaselityksen, jossa on muun ohella todettu, että luvan myöntäminen lainvastaiseen terveydellistä haittaa aiheuttavaan toimintaan ei ole sallittua, vaikka haitan aiheuttaminen tapahtuu yleistä tietä käyttäen. Toiminnasta on tehtävä riittävän laaja meluselvitys, jonka perusteella on määrättävä tarvittavat toimenpiteet suoritettavaksi. Valituksessa ei ole vaadittu toiminnan kieltämistä tai kaavoituksen muuttamista. Ympäristöluvan edellyttämään toimintaan ei saa antaa lupaa ennen kuin terveydensuojelulain mukaisen tilanteen pysyminen on varmistettu.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

1. Hallinto-oikeus jättää Heinolan kaupunkiin kohdistetut vaatimukset tutkimatta.
2. Hallinto-oikeus hylkää valituksen liikennemelun ehkäisemiseksi asetettavien velvoitteiden määrittämisestä Kuusakoski Oy:lle.
3. Hallinto-oikeus hylkää vaatimuksen toiminnan aloittamisluvan epäämisestä.

Perustelut

1. Tutkimatta jättäminen

Lähtökohtaisesti ainoastaan ympäristönsuojelulain mukaisen luvan hakijalle voidaan lupapäätöksessä antaa valituksessa vaadittuja pilaantumisen ehkäisemiseksi tarpeellisia määräyksiä.

Hallinto-oikeuden toimivaltaan ei ympäristölupa-asian yhteydessä kuulu lupa-asiaa kaavoittajana asian käsittelyyn osallistuneen kaupungin velvoittaminen melua estäviin toimiin yleisellä tiellä. Näin ollen valituksen tutkimiselle Heinolan kaupunkiin kohdistettujen vaatimusten osalta on hallintolainkäyttölain 51 §:n 2 momentissa tarkoitettu este.

2. Pääasialratkaisu

Sovellettavat oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulain (2000/86) 3 §:n 1 momentin 2) kohdan mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavalla toiminnalla tarkoitetaan laitoksen perustamista tai käyttämistä sekä siihen teknisesti ja toiminnallisesti kiinteästi liittyvää toimintaa taikka alueen käyttämistä tai toiminnan järjestämistä siten, että siitä saattaa aiheutua ympäristön pilaantumista.

Lain 6 §:n 1 momentin mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava siten, ettei toiminnasta aiheudu pilaantumista tai sen vaaraa ja että pilaantumista voidaan ehkäistä. Toiminnan sijoituspaikan soveltuvuutta arvioitaessa on pykälän 2 momentin 1 kohdan mukaan otettava huomioon muun ohella toiminnan luonne ja pilaantumisen todennäköisyys sekä onnettomuusriski.

Lain 42 §:n 1 momentin mukaan luvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa:

- 1) terveyshaittaa;
- 2) merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa;
- 3) edellä 7–9 §:ssä kiellettyä seurausta;
- 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella;
- 5) eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Pykälän 2 momentin mukaan toimintaa ei saa sijoittaa asemakaavan vastaisesti. Sijoittamisessa on lisäksi noudatettava, mitä 6 §:ssä säädetään.

Ympäristönsuojelulain 43 §:n 1 momentin mukaan luvassa on annettava tarpeelliset määräykset: 1) päästöistä, niiden ehkäisemisestä ja muusta rajoittamisesta sekä päästöpaikan sijainnista; 2) jätteistä sekä niiden synnyn ja haitallisuuden vähentämisestä; 3) toimista häiriö- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa; 4) toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimista, kuten alueen kunnostamisesta ja päästöjen ehkäisemisestä; 5) muista toimista, joilla ehkäistään, vähennetään tai selvitetään pilaantumista, sen vaaraa tai pilaantumisesta aiheutuvia haittoja.

Mainitun pykälän 3 momentin mukaan lupamääräyksiä annettaessa on otettava huomioon toiminnan luonne, sen alueen ominaisuudet, jolla toiminnan vaikutus ilmenee, toiminnan vaikutus ympäristöön kokonaisuutena, pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoitettujen toimien merkitys ympäristön kokonaisuuden

kannalta sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa nämä toimet. Päästöjen ehkäisemistä ja rajoittamista koskevien lupamääräysten tulee perustua parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan. Lisäksi on tarpeen mukaan otettava huomioon energian käytön tehokkuus sekä varautuminen onnettomuuksien ehkäisemiseen ja niiden seurausten rajoittamiseen.

Eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n mukaan kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa ei saa käyttää siten, että naapurille, lähistöllä asuvalle tai kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa hallitsevalle aiheutuu kohtuutonta räsitystä ympäristölle haitallisista aineista, noesta, liasta, pölystä, hajusta, kosteudesta, melusta, tärinästä, säteilystä, valosta, lämmöstä tai muista vastaavista vaikutuksista.

Arvioitaessa räsituksen kohtuuttomuutta on otettava huomioon paikalliset olosuhteet, räsituksen muu tavanomaisuus, räsituksen voimakkuus ja kesto, räsituksen syntymisen alkamisajankohta sekä muut vastaavat seikat.

Ympäristönsuojeluasetuksen 9 §:n 2 momentin 10 kohdan mukaan ympäristölupahakemuksen tulee sisältää, ottaen huomioon toiminnan luonne ja sen vaikutukset, lupaharkinnan kannalta tarpeelliset tiedot liikenteestä ja liikennejärjestelyistä.

Asiassa saatu selvitys

Kuusakoski Oy:n Rajavuoren kierrätyslaitos ja teollisuusjätteen loppusijoitusalue sijaitsevat Heinolan kaupungissa, Rainion ja Lakeasuon alueiden välissä, reilun kolmen kilometrin etäisyydellä Heinolan keskustasta koilliseen. Rajavuoren kierrätyslaitokselta etelään noin 500 metrin etäisyydellä on ampu-marata-alue ja lounaaseen noin 700 metrin etäisyydellä on Pikijärven jäte-asema. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat noin kilometrin etäisyydellä Rainiossa (kierrätyslaitokselta lounaaseen) ja Lakeasuolla (kierrätyslaitokselta luoteeseen). Valittajan kiinteistö sijaitsee Lakeasuontien varrella noin 1,1 kilometrin etäisyydellä jätteenkäsittelylaitoksen alueesta luoteeseen.

Liikenne Rajavuoreen tapahtuu etelästä ja pohjoisesta. Eteläinen reitti kulkee tietä VT 4 – Sukurantie – Tie 140 (Siltakatu) – Mustanportinkatu – Reumakatu – Lakeasuontie – Hevosvuorentie. Pohjoinen Reitti kulkee VT 4 – Sukurantie – Tie 140 (Kirkonkyläntie) – Lakeasuontie – Hevosvuorentie. Kysymyksessä olevasta toiminnasta aiheutuva liikenne on tällä hetkellä kulkenut pääsääntöisesti niin sanotusti rengasreittinä, jolloin alueella saapuva liikenne tulee etelästä ja poistuva liikenne kulkee tietä pohjoiseen. Ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa esitetyn selvityksen mukaan toiminnan laajuuden mukaan (vaihtoehtoisissa VE 1 ja VE 2) Lakeasuontiellä olisi 20 000–28 000 Kuusakoski Oy:n raskasta liikennettä vuodessa ja 55–77 kappaletta vuorokaudessa. Yhdensuuntaista työmatkaliikennettä on noin 9 100 matkaa vuodessa raskaan liikenteen lisäksi. Yhteensä liikennemäärät 25 tonnin kuormilla laskettuna ovat ilman louhinnan aiheuttamaa liikennettä noin 22 500 liikennesuoritetta vuodessa, 75 matkaa vuorokaudessa ja 4,9 yhdensuuntaista matkaa tunnissa. Kokonaisliikennemäärästä hieman yli puolet koostuu raskaasta liikenteestä. Alueelta pois kuljetettavan louheen (200 000 m³) kuljettaminen vaatii noin 13 500 kuljetusta. Rajavuoressa tuotteistettuja ja muualle hyötykäyttöön tai jatkokäsit-

telyyn toimitettavia materiaaleja syntyy yhteensä noin 138 600 tonnia vuodessa, ja niiden kuljetukset muualle hoidetaan paluukuormin, jolloin ne eivät lisää liikennemääriä.

Rajavuoren jätteenkäsittelyalueen meluselvityksen ja melumallinnuksen (Kuusakoski Oy Rajavuoren jätteenkäsittelyalueen meluselvitys, Ecobio 6.10.2012) mukaan Rajavuoren toiminnan aiheuttama melu ei aiheuta melun ohjearvon ylityksiä. Päiväaikainen 50–55 dB:n alue rajautuu laitosalueelle.

Melumallinnuksen mukaan nykytilanteessa tieliikenteen melu (55–60 dBA) ylittää päiväaikaisen ohjearvon (55 dB) Veljeskylän alueella Veljestien asutuksen piha-alueella, Aapelinpellon alueen Opintien oppilaitosten itäisillä piha-alueilla, Isiäisen alueen Kanapellontien länsipuolen kiinteistöjen, Kirkonkyläntien itäpuolella sijaitsevan kiinteistön piha-alueella. Kuusakosken liikenne muodostaa näillä osuuksilla 0,9–3,9 % kaikesta liikenteestä. Päiväaikainen melun ohjearvo ylittyy myös Lakeasuon alueella Lakeasuontien varren kiinteistöjen (10 kpl) piha-alueilla, jossa Kuusakoski Oy:n liikenteen osuus on 10,7 % kaikesta liikenteestä. Valittajan kiinteistö on yksi näistä kiinteistöistä, joilla melun ohjearvot ylittyvät. Lakeasuontie sijaitsee noin 20 metrin etäisyydellä valittajan kiinteistöstä.

Ympäristölupahakemuksen mukaisen toiminnan laajuisessa tilanteessa, jossa liikenne ohjautuisi kokonaisuudessaan Veljeskylän alueelle, Isiäisissä Kanapellontien alueelle sekä Lakeasuontien varressa Lakeasuon alueelle, 13 asunnon piha-alueella melun ohjearvot ylittyisivät. Kuusakosken liikenne muodostaisi näillä osuuksilla vastaavasti 1,6 %, 6,9 % ja 19 % kaikesta liikenteestä. Selvityksen mukaan melutasot tulisivat edelleen ylittymään valittajan kiinteistöllä.

Oikeudellinen arviointi

Asiassa on ratkaistavana kysymys siitä, onko Kuusakoski Oy:lle muun muassa jätteenkäsittelylaitoksen toimintaa varten myönnetyssä ympäristöluvassa otettu huomioon luvan mukaisesta toiminnasta aiheutuvan liikenteen päästöt riittävästi siten, että lupa on voitu myöntää luvassa annetut lupamääräykset huomioon ottaen.

Vaatimuksen perusteeksi on muun ohella esitetty, että ympäristöluvan myöntämisen perusteena käytetty ECOBIO Oy:n laatima meluselvitys on sisältänyt virheitä liikennemäärien laskennassa sekä oletuksia, joille ei ole ollut perusteita. Muutoksenhakija on kiinnittänyt huomiota erityisesti kuljetusten aiheuttamaan meluun omalla kiinteistöllään, joka sijaitsee Kuusakoski Oy:n kuljetusreitillä Lakeasuontien varrella reilun kilometrin etäisyydellä toimintakiinteistöstä.

Ympäristönsuojelulain 6, 41 ja 42 §:ien mukaan ympäristölupa-asiasa voidaan tutkia, soveltuuko toiminnan sijoituspaikka liikennejärjestelyineen tarkoitukseensa sekä aiheutuuko toiminnasta lähialueen liikenteen lisäys mukaan lukien ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa taikka naapureille kohtuutonta räsytusta esimerkiksi melun tai pölyn muodossa. Kuljetuksiin liittyvän ympäristön pilaantumisen huomioon ottamiseksi lupahakemuksessa on ympäristönsuojeluasetuksen 9 §:n 2 momentin 10 kohdan mukaan esitettävä, ottaen huo-

mioon toiminnan luonne ja sen vaikutukset, lupaharkinnan kannalta tarpeelliset seikat liikenteestä ja liikennejärjestelyistä.

Liikennejärjestelmässä tapahtuva luvanvaraisesta toiminnasta aiheutuva liikenteen lisäys on usein sattumanvaraista ja sen liikennevirrat ovat vaikeasti erotettavissa muusta liikennevirrasta. Ympäristöluvanvarainen toiminta saattaa lisätä liikennettä yleisellä tiellä tai kadulla myös etäällä toiminnan varsinaisesta sijoittumispaikasta. Oikeuskäytännössä on katsottu, että lupaharkintaan ei lähtökohtaisesti kuulu liikenteen yleisten ympäristöhaittojen huomioon ottaminen alueella, joka ei kuulu suoraan toiminnanharjoittajan vastuulle ja joka on osoitettu yleiseen liikenteeseen. Kun liikenne yleisellä tiellä aiheutuu suurelta osin vain luvanvaraisesta toiminnasta, on lupaharkinnassa liikenne kuitenkin otettava tapauskohtaisesti huomioon varsinaisen toiminnan lähialueella (KHO 2014:115). Liikennekäytössä olevien väylien läheisyydessä sijaitsevien kiinteistöjen sietovelvollisuuteen on katsottava kuuluvan liikenteestä tavanomaisesti aiheutuvat haitat ja näihin haittoihin puuttuminen ratkaistaan muussa menettelyssä, kuin ympäristölupamenettelyssä. Mahdolliseen kiinteistöjen arvon alenemiseen liittyvät seikat eivät myöskään kuulu ympäristölupa-asian yhteydessä ratkaistaviin asioihin, eivätkä ne näin ollen voi toimia luvan muuttamisen perusteena.

Korkeimman hallinto-oikeuden 16.6.2019 antaman päätöksen KHO 2019:75 perusteella luvanvaraiseen toimintaan välttämättömänä osana kuuluvan liikenteen aiheuttamia päästöjä voi kuitenkin olla perusteltua tarkastella myös varsinaista toiminta-aluetta laajemmalla silloin kun tämä liikenne aiheuttaa yksinomaan tai suurimmaksi osaksi liikennealueelta aiheutuvat päästöt ja näistä päästöistä voidaan arvioida aiheutuvan merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa. Osana ympäristölupaharkintaa on vastaavasti arvioitava eräistä naapurussuhteista annetun lain 17 §:n mukaisen rasituksen kohtuuttomuutta. Varsinaisella toiminta-alueella harjoitettuun toimintaan olennaisesti kuuluvasta liikenteestä lähialueella koettua merkittävää meluhaitan lisääntymistä voidaan tällöin pitää toiminta-alueen käytöstä aiheutuvana eräistä naapurussuhteista annetun lain 17 §:n kohtuuttomana rasituksena.

Lupahakemukseen on sisältynyt arvio toiminnan liikenteestä ja liikennejärjestelyistä. Hakemukseen liitetyn liikenne- ja meluvaikutusten arviointia koskevan selvityksen mukaan Lakeasuontielle raskaan liikenteen osuus kaikesta liikenteestä on nykyisellään noin 11–21% ja vuonna 2030 16–25%. Kuusakoski Oy:n osuus Lakeasuontien raskaasta liikenteestä on nykyisellään noin 31–46% ja vuoden 2030 enimmäisarviossa 50–65%. Saadun selvityksen mukaan hankkeeseen liittyvä Kuusakosken alueelle suuntautuva liikenne muodostaa noin 19 % koko Lakeasuontien liikenteestä tilanteessa, jossa kaikki liikenne ohjautuisi tiellä samaan suuntaan.

Hakemuksen mukaisen toiminnan aiheuttamaa melutasoa ja melun leviämistä lähiympäristöön on arvioitu melumallinnuksella. Meluselvityksen mukaan tieliikenteeseen liittyvä melu ylittää niin nykyisellään kuin tulevaisuuden arviotakin melun ohjearvot melumallinnuksessa mainituilla alueilla. Varsinaisen toiminnan keskiaänitason ei puolestaan ole arvioitu ylittävän melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä säädettyjä melun ohjearvoja lähimmillä asutusalueilla ulkona päivääkaan.

Tehtyä arviota liikenteestä voidaan pitää luotettavana ja riittävänä lupaharkinnan kannalta. Arvioita kuormakoosta, paluukuljetuksin tehtävistä valmistuvien tuotteiden kuljetuksista sekä tulevaisuuden suunnitelmia suotovesien johtamisesta on pidettävä realistisina. Toiminnan liikennearvio ja sen pohjalta tehty liikenteen melumallinnus on näin ollen voitu tehdä hakemuksessa esitetyn mukaisesti. Selvitysten riittävyttä ei ole syytä arvioida toisin valituksessa esitetyin perustein.

Jätteenkäsittelylaitoksen toiminnan muutokset lisäävät jossain määrin liikennemääriä ja liikenteestä aiheutuvia haittoja alueella. Kuusakoski Oy:n liikenne ei kuitenkaan muodosta tai tule tehdyn arvion mukaan muodostamaan missään vaiheessa valtaosaa tai kaikkea Lakeasuontien liikenteestä eikä valittajan pihalueella tapahtuva ulkomelun ohjearvojen ylitys näin ollen johdu yksinomaan Kuusakoski Oy:n liikenteestä. Hallinto-oikeus on huomionnut sen, että liikenne tulee jakautumaan sekä etelään että pohjoiseen sekä sen, ettei liikennemäärä tule koko aikaa olemaan liikennearviossa esitetty suurin mahdollinen. Jotta liikenteen lisäys voitaisiin ottaa huomioon ympäristölupaharkinnassa, tulisi sen johtaa tilanteeseen, jossa Kuusakoski Oy:n liikenne muodostaisi valtaosan yleisen tien liikenteestä. Esitetyn selvityksen perusteella liikenteen lisäys ei johda edellä mainittuun tilanteeseen.

Edellä mainituilla perusteilla nyt kysymyksessä olevaa asiaa ei ole syytä kumota ja palauttaa lupaviranomaiselle uuteen käsittelyyn yleisillä teillä tapahtuvan liikenteen aiheuttamien haittojen ehkäisemiseksi. Liikenteen lisääntymisestä ja tästä aiheutuvasta mahdollisesta melutason noususta ei näissä oloissa voida ennalta arvioiden katsoa aiheutuvan kohtuutonta rasitusta tai valituksessa esille tuotua terveyshaittaa tai muuta ympäristönsuojelulaissa kiellettyä seurausta, jonka vuoksi aluehallintoviraston päätöksen lupamääräyksiä olisi muutettava.

3. Toiminnan aloittamislupa

Hakemuksen mukaisesta toiminnasta esitetty selvitys huomioon ottaen hallinto-oikeus katsoo, että edellytykset aloittamisluvan myöntämiselle ovat olleet olemassa eikä asiassa ole ilmennyt syytä täytäntöönpanon kieltämiseen tai aloittamisluvan kumoamiseen.

Sovelletut oikeusohjeet

- 1.–2. Perusteluissa mainitut
3. Ympäristönsuojelulaki 101 § 1 mom (2005/252)

Julkipano

Päätös on annettu julkipanon jälkeen.

Päätöksestä ilmoittaminen

Heinolan kaupunginhallituksen on viipymättä ilmoitettava tästä päätöksestä kaupungin ilmoitustaululla.

Muutoksenhaku

Ympäristönsuojelulain 190 §:n 1 momentin mukaan tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää hallintolainkäyttölain 13 §:n 2 momentin perusteella valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen antopäivästä eli viimeistään 27.12.2019.

Valitusosoitus on liitteenä HallJp (01.18).

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Marja Lampi ja Pertti Piippo sekä tekniikan alan hallinto-oikeustuomari Jenni Korpeinen.

Marja Lampi

Jenni Korpeinen

Pertti Piippo

Hallinto-oikeuden esittelijä

Maiju Sulin

Toimituskirjan antaja:

Anu Sara
lainkäyttösihteeri

Jakelu

Päätös ja maksu

Ari Ruuskanen
oikeudenkäyntimaksu 250 euroa
*(Oikaisuvaatimusohje ilmenee hallinto-oikeuden päätöksen
oikeudenkäyntimaksua koskevasta liitteestä.)*

Jäljennös maksutta

Kuusakoski Oy

Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän terveydensuojelu-
viranomainen

Heinolan kaupunginhallitus

Heinolan kaupungin tekninen lautakunta

Heinolan kaupungin vesihuoltolaitos

Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus/
Ympäristö ja luonnonvarat, sähköisesti

Etelä-Suomen aluehallintovirasto, sähköisesti
Ympäristölupavastuualue

Suomen ympäristökeskus, sähköisesti

ARS

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta **korkeimmalta hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisperusteet

Hallintolainkäyttölain 13 §:n 2 momentin mukaan valitusluvan myöntämisen perusteet ovat:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkipanon jälkeen. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon silloin, kun se on annettu. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuunottamatta.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle.

Valituskirjelmä liitteineen voidaan lähettää myös postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Valituskirjelmän tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitettavan valituskirjelmän tulee olla toimitettu siten, että se viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä on kokonaisuudessaan käytettävissä viraston vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä. Valituskirjelmän ja muiden valitusasiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä, joka on osoitettava korkeimmalle hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- päätös, johon haetaan muutosta
- perusteet, minkä vuoksi valituslupa tulisi myöntää
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valituskirjelmässä on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero sekä mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmiä ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on, jollei hän ole asianajaja tai yleinen oikeusavustaja, liitettävä valituskirjelmään valtakirja, jollei valittaja ole valtuuttanut häntä suullisesti valitusviranomaisessa tai ellei sähköisesti toimitettavassa asiakirjassa ole selvitystä asiamiehen toimivallasta.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot

Postiosoite: Korkein hallinto-oikeus
PL 180, 00131 Helsinki

Käyntiosoite: Fabianinkatu 15, Helsinki

Puh.nro: 029 56 40200

Telefax: 029 56 40382

S-posti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Aukioloaika: arkipäivisin klo 8.00-16.15